

Bemærk - eksempel

15542

Postens bladnummer

0000000000

Abonnementsnummer

Abonnementsnummer opgives ved henvendelse til GeologiskNyt i forbindelse med adresseændringer o.l. Abonnementsnummer (10 cifre) er påtrykt til højre for denne boks. Girokort udsendes særskilt.

Tanker i en gråzone

Af geolog Steen Laursen, *GeologiskNyt*

Man bør se på andres meninger med et åbent sind. Jeg har derfor prøvet af få mening i en bog af krystaleksperten Zone Hertl. Foreløbig går det meget godt, om end noget langsomt med at få brikkerne til at falde på plads - og falde fra.

Jeg er ved at udvide min horisont ved at læse om krystaller inden for et nyt stofområde. Det er en af Zone Hertl's flotte bøger om krystaller, som ligger opslået på bordet. Lige nu er det definitionen på en krystal, der volder knuder: *En krystal er noget gennemsnitligt, sekskantet og hårdt.*

Ovre i skabet står mine krystaller. Der er en del. Jeg begyndte med min flotte kvartskrystal, fordi den så ud til at være nem, og det gik også fint med den. Den har virkelig alt, der skal til for at være en krystal.

Apophyllit og flourit

Mit næste forsøg var apophyllitkrystallen, som var noget mere genstridig, men jeg kan godt se det nu. Umiddelbart ser man jo, at den krystal også er både hård og gennemsnitlig, men hvor kvartskrystallen er sekskantet, er apophyllitten firkantet. Heldigvis er den aflang og har en spids i hver ende. Så når man holder den op imod lyset, får den en sekskantet silhuet. Apophyllitkrystallen er altså også en krystal.

Flouritkrystallen var endnu vanskeligere at passe ind i systemet. Den er ganske hård, men hverken sekskantet eller gennemsnitlig. Det sekskantede dukker imidlertid op på samme måde som for apophyllitkrystallen. Flouritten er en dobbeltpyramide, og i silhuet er det jo også sekskantet. Man skal bare vende det rigtigt. Og problemet med det gennemsnitlige har jeg også løst. Zone Hertl fortæller i sin bog, at krystaller er perfekte, og jeg ved jo godt, at flouritten er violet pga. urenheder. En perfekt flouritkrystal må være fri for urenheder og derfor

farveløs og mere eller mindre gennemsnitlig. Så flouritten er altså også en krystal, om end ikke en perfekt en.

BiC problems

Så det er egentligt gået meget godt med mine krystaller. Ingen uovervindelige problemer dér. Men den kuglepen jeg sidder og skriver med, bekymrer mig lidt. Det er en tre kroners BiC engangskuglepen, en af dem med en kongebå dimis i den ene ende

(Foto: Steen Laursen)

og en lige så blå hætte i den anden. Den er både sekskantet, gennemsnitlig og hård, men jeg synes ikke rigtigt den hører med i det gode selskab.

Formen og gennemsnitligheden kan jeg ikke gøre så meget ved, men det er et spørgsmål, hvorvidt den er hård. Jeg har selvfølgelig prøvet efter, om den er hårdere end kvartsen og apophyllitten. Det var den ikke, men ikke alle krystaller er jo lige hårde, så jeg har ikke rigtigt kunnet komme kuglepennens status som krystal til livs.

Objektivitet

Så hvad er egentligt hårdt? En hurtig gennemgang af bogen giver ikke noget svar. Hård er tilsyneladende noget objektivt, som man bare skal kende. Det er ikke så let det

her. Øv. Jeg kyler kuglepenen væk. Ude af øje er ude af sind. Katten hvæser og farer ind i soveværelset. Selvfølgelig!

Svaret er, hvor du mindst venter det. Katten synes kuglepenen er hård, og det må da være et objektivet kriterium. Zone Hertl er jo en krystalvoodookvinde, og som en hver anden god heks må hun da stole på en sort kats mening. Min BiC er altså en krystal.

Kvikke eunukker

Pokkers! Min kat er jo rød og oven i købet fyldt med hvide striber. Og nu jeg tænker over det, så er den sorte kat jo en personificering af fanden selv, når han er heksens elsker. Min kat kan dårligt optræde i den rolle, for han er da kastreret.

Og så måske alligevel, for i det fjerne Asien var eunukker da ofte respekterede rådgivere. Hvis vi nu siger, at kastrerede hankatte er for katte, hvad eunukker er for mennesker, så må man vel tillægge min kats mening en vis betydning. Kan hans status som kastreret mon ophæve hans status som ikke-sort? Naboens kat er vist sort, men jeg kan ikke lige se den derude.

Selvfølgelig! I mørket er alle katte grå. Altså havde min kat samme farve som en sort kat lige før, da jeg ramte ham med kuglepenen. For han sad nede under bordet. Så er min BiC altså en krystal.

Løsningen

Jeg kvier mig nu stadig ved at kalde min BiC for en krystal. Hvis jeg nu graver den ned i den der potteplante, så bliver den nok ugenomsnitlig med tiden. Men hvad så med alle de andre BiC'er ude i forretningerne? Steen! Hvis du vil kunne vise dig i en boghandel igen, må du have vished.

Nu har jeg det! Det er kun en BiC uden hætte, der er sekskantet, men uden hætte er den jo ikke perfekt. For man køber jo kun BiC'er med hættten på. Og når den har hættten på, så er dens silhuet jo enten lang og femkantet eller cirkel rund, ligesom man nu vender den. En BiC kuglepen er altså ikke en krystal. ■